

REPUBLIKA

Rok X

ŁÓDŹ, PONIEDZIAŁEK, 7 MARCA 1932 R.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr 67

Pomoc dla Europy środkowej

Rząd francuski podjął akcję w kierunku odbudowy gospodarczej państw środkowo europejskich. — Anglja proponuje utworzenie naddunajskiej unii celnej.

Demarche ambasadora francuskiego w Berlinie.

Berlin, 6 marca

(Polska Agencja Telegraficzna).

Wczoraj ambasador francuski Francois Poncet złożył w urzędzie spraw za granicznych aide-memoire, w którym rząd francuski sprecyzował stanowisko swoje w sprawie możliwości zwalczania kryzysu gospodarczego w krajach południowo-wschodniej Europy.

Ambasador francuski zakomunikował równocześnie sekretarzowi stanu Billowowi zamierzenia swego rządu w sprawie pomocy dla krajów naddunajskich. Memorjał francuski przedłożony był w ostatnich dniach zainteresowanym mocarstwom.

Według informacji biura Wolffa, ambasador francuski wyraził życzenie swego rządu, aby Niemcy uczestniczyły w pracach nad reorganizacją gospodarczą południowo-wschodniej Europy.

Londyn, 6 marca

(Polska Agencja Telegraficzna).

Korespondent PAT dowiaduje się co następuje:

W sobotę delegacja brytyjska w Genewie otrzymała od rządu francuskiego memorjał w sprawie gospodarczej i finansowej odbudowy Europy środkowej. W tym krótkim i zwięzłym dokumencie rząd francuski oświadcza, że komitet finansowy Rady Ligi Narodów w ostatnim swym raporcie zwracał uwagę na krytyczną sytuację w Austrii i na Węgrzech oraz podkreślił, że fatalna sytuacja tych państw nie jest wywołana wyłącznie ogólnym kryzysem Europy, lecz również anormalnymi stosunkami tych państw do niektórych ich sąsiadów naddunajskich. Rząd francuski z zadowoleniem skonstatował wśród swoich brytyj-

skich kolegów pragnienie ulżenia tej sytuacji.

Ze strony Brytanji wysunięto już nawet myśl istotnej unii celnej państw naddunajskich. Rząd francuski nie uważa, że sytuacja dojrzała w takim stopniu, aby dokonać tak sprecyzowanego kroku i proponuje środki zaradcze, któreby natychmiast pomogły tym państwom.

Rząd Francji proponuje, aby doradzić rządowi Austrii, Czechosłowacji, Węgier, Rumunii i Jugosławii bezzwło-

czne porozumienie się co do pertraktacji dla wzajemnych korzyści w obrocie handlu przemysłowego.

Wiedeń, 6 marca

(Polska Agencja Telegraficzna).

Wczorajszy krok rządu francuskiego w Berlinie i Wiedniu wywołał w kołach austriackich zadowolenie i uznanie.

Prasa wiedeńska stwierdza, że ambasador francuski w Berlinie Francois Poncet zaprosił wyraźnie Niemcy w

imieniu rządu Francji do udziału w akcji mocarstw zachodnich na rzecz odbudowy gospodarczej Europy środkowej.

Zaproszenie Niemiec nastąpiło w stałym bardzo wczesnym, mianowicie w czasie kiedy Austria nie otrzymała jeszcze formalnej odpowiedzi 3 mocarstw na apel kanclerza Austrii.

Znamiennem jest, że tutejsza prasa narodowo-niemiecka zaniechała dziś swej kampanji antyfrancuskiej, uprawiając od szeregu dni.

NOWE POSIŁKI JAPONSKIE.

zdażają do Szanghaju. — Usunięcie Czang-Kai-Szeka ze stanowiska głównodowodzącego?

Olbrzymie transporty broni na Daleki Wschód

Paryż, 6 marca

(Polska Agencja Telegraficzna).

Prasa francuska zamieszcza informacje o transportach materiałów wojennych, które w ostatnich tygodniach wysłano z Europy na Daleki Wschód.

W dniu 4 lutego wyruszył z Hamburga statek do Yokohamy z pełnym ładunkiem środków wybuchowych. 5.11 odpłynęły z Hamburga dwa okręty nalożone granatami dynamitem oraz częściami samolotów.

Wszystkie okręty opuszczające w

dniah ostatnich porty niemieckie zabraly ze sobą setki ton amunicji. Dnia 7.11. zakłady przemysłowe Skody wysłały przez Hamburg 1700 skrzyń amunicji.

Tegoż samego dnia wyruszyło z rozmaitych portów niemieckich 4000 skrzyń z amunicją w kierunku Dalekiego Wschodu.

W obecnej chwili zakłady Skody produkują na wielką skalę granaty i ładunki, które mają być eksportowane do Japonji przez Hamburg i Tryjest.

*

Londyn, 6 marca

(Polska Agencja Telegraficzna).

Otrzymało tu dziś wiadomości z Tokio, że posiłki japońskie, które sztab japoński zdecydował przed czterema dniami wysłać do Szanghaju, nie zostały wstrzymane i znajdują się w drodze do Chin.

Fakt ten dowodzi zdaniem londyńskich kół miarodajnych, że sytuacja w Szanghaju nie jest jeszcze całkowicie opanowana i że ostateczna likwidacja walk jeszcze nie nastąpiła. Zamiany Japonji są tu obserwowane z pewnym niepokojem.

Szanghaj, 6 marca

(Polska Agencja Telegraficzna).

W związku z niepowodzeniami Czang-Kai-Szeka, wśród profesorów chińskich uniwersytetów powstał projekt zwołania studentów i usunięcia Czang-Kai-Szeka ze stanowiska głównodowodzącego.

Prasa chińska występuje przeciwko Kuomintangowi, domagając się zmiany rządów sprawowanych przez jedną partję i przyznania prawa głosu obywatelom w sprawach państwowych.

Lindbergh błaga przestępców o pomoc w odnalezieniu dziecka

Londyn, 6 marca

(Polska Agencja Telegraficzna).

Zawiedziony w swych nadziejach co do skuteczności pomocy policji amerykańskiej, Lindbergh zdecydował się zwrócić się do świata przestępczego z błagalną prośbą o pomoc w odzyskaniu dziecka.

Dwóch osobników ze świata podziemnego Spitala i Blitz należący do bandy Al Capone, upoważnionych zostało do pertraktacji w sprawie zwrotu dziecka i wypłaty odszkodowania.

Ten niezwykle krok Lindbergha stanowi wielką sensację w Ameryce.

Bezrobocie w Austrii

Wiedeń, 6 marca.

(t) Bezrobocie w Austrii rozszerza się z gwałtowną szybkością. W końcu lutego w Austrii pobierało zasiłki 361.000 bezrobotnych.

Największą ilość bezrobotnych przypada na Wiedeń, który posiada zarejestrowanych bezrobotnych 127.000, jednak liczba bezrobotnych łącznie z nieopierającymi zasiłków dochodzi do 300.000.

Akcja wyborcza w Niemczech osiągnęła już punkt kulminacyjny

Berlin, 6 marca

Akcja wyborcza osiągnęła dzisiaj maksimum napięcia. We wszystkich większych miastach Rzeszy odbywały się wiece wyborcze, na których przemawiali wybitni przywódcy partyjni.

Na zgromadzeniu w Międzyrzeczcu wygłosił mowę kandydat niemieckonarodowy Kistenberg, oświadczając, że po pierwszym głosowaniu dojdzie niewątpliwie do porozumienia w sprawie wspólnej kandydatury opozycji narodowej. W Wajmarze przemawiał Hitler, który polemizował z listem ministra Groenera.

Największa jednak manifestacja wy-

borcza zorganizowana była dziś w Berlinie przez republikański „Żelazny front” pod hasłem „Głosujemy przeciwko Hitlerowi a za Hindenburgiem”.

Wiec, na który przybyło według obliczeń prasy zgórą 200.000 osób, odbył się w Lustgartenie przed byłym pałacem cesarskim.

W czasie przemówień krążyły cztery samoloty z napisem Hindenburg. Przemawiał między innymi przewodniczący partji socjal-demokratycznej dr. Wals. Manifestacja miała przebieg spokojny, po rozwiązaniu jednak wiecu doszło do starć pomiędzy zwolennikami Hindenburga a komunistami.

Aresztowanie sprawców zamachu na tramwaj w czasie streiku listopadowego w Warszawie

Warszawa, 6 marca

(St) Podczas zeszłorocznego listopadowego strajku tramwajarzy, bojkówki strajkujących dokonały kilku zamachów terrorystycznych.

Miedzy innymi 20 listopada rzucono o godzinie 11 wieczorem na ul. Czerniakowskiej ręczny granat pod tramwaj linii Nr. 2. Kilka osób zostało rannych.

Energicznie prowadzone dochodze-

nie przyczyniło się do aresztowania sprawców zamachu, którymi okazali się robotnicy: Ryszard Siudański, Pajewski i Jakubiak.

Będą oni odpowiadać za usiłowanie dokonania zabójstwa z art. 563 kod. kar. 51 z zastosowaniem art. 15, przepisów przechodnich, mówiącego o możliwości zastosowania kary śmierci.

Zgon biskupa Bandurskiego wskutek ataku serca

Wilno, 6 marca

(Polska Agencja Telegraficzna).

Dziś o godzinie 20,30 zmarł J. E. Ks. Biskup Bandurski. Przybyły niezwłocznie J. E. Prof. Januszkiewicz stwierdził nagły zgon wskutek ataku sercowego.

Następnie przybyli p. wojewoda Bieczkiewicz, J. E. Ks. Metropolita Arcybiskup Jabrzykowski w towarzystwie Ks. Biskupa Michałkiewicza.

O dniu pogrzebu i szczegółach uroczystości pogrzebowych nastąpią oddzielne zawiadomienia.

n

Sprawca zamachu na radcę ambasady niemieckiej będzie surowo ukarany

Berlin, 6 marca
(Polska Agencja Telegraficzna)

Rząd sowiecki zawiadomił oficjalnie rząd Rzeszy, że sprawca zamachu na radcę ambasady niemieckiej w Moskwie Juda Szttern zostanie surowo ukarany. Rząd sowiecki wyraża nadzieję, że zamach nie wpłynie na zmianę przyjaznych stosunków między obu państwami.

Berlin, 6 marca
(Polska Agencja Telegraficzna)

Prasa donosi, że zamachowiec Szttern stanął ma przed sądem już w najbliższym czasie. Śledztwo prowadzi sędzia do spraw specjalnych Rozenfeld. Niejednokrotnie bierze w niem udział osobiście szef GPU Meżynski.

Szttern dotychczas nie uczynił zeznań co do motywów zamachu. Słery sowieckie zaprzeczają jakoby Szttern był członkiem sowieckiej partii komunistycznej. Według innych doniesień Szttern ma być zbadany przez specjalną komisję lekarską, celem ustalenia jego poczytalności.

150 komunistów aresztowano w Warszawie

Warszawa, 6 marca

(St.) Dziś wieczorem odbywało się w lokalu drobnych kupców przy ul. Zamienhofa 15 konspiracyjne zebranie komunistów, na które przybyło kilkaset osób.

O zebraniu tem dowiedziała się policja, która wysłała na miejsce silny oddział policji mundurowej i śledczej.

Policja otoczyła dom i wkroczyła do lokalu związku, gdzie znaleziono znaczną ilość bibuły komunistycznej. Po wylegitimowaniu odprowadzono do aresztu śledczego 150 osób.

W Zagłębiu spokój

Sosnowiec, 6 marca

(Polska Agencja Telegraficzna)

Na terenie Zagłębia Dąbrowskiego panuje zupełny spokój. Zapowiedziane masówki komunistyczne w kilku miejscowościach nie doszły do skutku.

Obserwacje górnicze przybyły normalnie do pracy w liczbie 834 osób. Komitet pomocy strajkującym za zezwoleniem władz wszczął akcję zbierania datków pieniężnych oraz darów w naturze.

Zuchwały napad umyślowo chorego

Praga, 6 marca.

(t) Dziś dokonano niezwykle zuchwałego napadu na dzierżawcę restauracji Hugo Hrubego. Zaimował on mieszkanie na pierwszym piętrze nad restauracją. Napastnicy napadli w nocy na mieszkanie i zamordowali jego starą matkę, zaś restauratorowi oraz jego żonie zadali ciężkie rany głowy. Zostali oni w stanie ciężkim przewiezieni do szpitala. Również 9-letni syn restauratora oraz jego szwagier zostali ciężko paraliżowani.

Policja stwierdziła, że napadu dokonał umyślowo chory.

Komuniści zamordowali wachmistra policji

Drezno, 6 marca

(t) Na ulicy Kesseldorfa został wczoraj zamordowany wachmistrz policji. W pobliżu zamordowanego znaleziono napisy komunistyczne.

Policja przypuszcza, że wachmistrz został zamordowany przez komunistów, którzy mieli zamiar na ścianach wymalować napisy antypaństwowe. Sprawców morderstwa nie udało się ująć.

Niesamowite samobójstwo

Budapeszt, 6 marca.

(t) W niesamowity sposób popełniła samobójstwo 40-letnia kobieta Anna Matok. Udała się ona do zakładu kąpielowego, gdzie wynajęła kabinę i tak długo trzymała zanurzoną głowę w wodzie, aż straciła przytomność i wreszcie utonęła.

Walka o tani prąd przybiera coraz większe rozmiary. — Strejk „elektryczny” w Częstochowie i Siedlcach

Tomaszów Maz., 6 marca
(Polska Agencja Telegraficzna)

Dziś o godz. 2-iej po poł. odbył się w sali straży ogniowej wielki wiec konsumentów prądu elektrycznego w Tomaszowie z udziałem około 1000 osób.

Po omówieniu dotychczasowej akcji prowadzonej przez „komitet porozumienia wawczy sieci elektrycznej” w Tomaszowie zebrani jednogłośnie uchwalili rezolucję, w której domagają się dalszego prowadzenia akcji bojkotowej prądu elektrycznego, składania przez wszystkich abonentów deklaracji o zdjęcie liczników, zwrócenie się do magistratu m. Tomaszowa o wprowadzenie oszczędności w oświetlaniu ulic i o zmniejszenie watażu żarówek.

Postanowiono wezwać wszystkie miasta polskie do wszczęcia akcji o obniżenie nadmiernych cen prądu. Zebrani jednogłośnie zaakceptowali jednorazową składkę na koszty związane z akcją bojkotową w wysokości 25 groszy od abonentów palących do 3 żarówek i 50 groszy od palących więcej żarówek.

Upoważniono wreszcie komitet do prowadzenia nadal ostrej akcji strajkowej aż do zupełnego zwycięstwa konsumentów. Na wiecu obecni byli delegaci Piotrkowa.

Częstochowa, 6 marca
(Polska Agencja Telegraficzna)

Walka o potaniecie prądu elektrycznego zaostrza się coraz bardziej. Wo-

bec tego, że dwudniowy strajk demonstracyjny nie dał żadnego skutku, zrzeszenie abonentów prądu elektrycznego proklamowało bezterminowo 100 proc. bojkot prądu elektrycznego począwszy od środy dnia 9 b. m.

Siedlce, 6 marca

Na zgromadzeniu odbiorców prądu elektrycznego dostarczanego przez miejską elektrownię w Siedlcach postanowiono domagać się kategorycznie abniżenia ceny prądu elektrycznego i poczynienia ulg w korzystaniu z tego prądu.

Wyłoniona delegacja oświadczyła wczoraj w magistracie, że użyje wszelkich środków dla przeprowadzenia swych żądań. Grozi tu strajk oświetleniowy.

Dzieci wyrzucić chciał przez okno, aby nie oddać ich rozwiedzionej żonie. — Niesamowite sceny na jednej z ulic Berlina

Berlin, 6 marca

(t) Wstrząsająca scena rozegrała się dziś w mieszkaniu przy Eichhornstrasse 3. Niejaki Martin Glass, od dłuższego

czasu pozostawał bez pracy, i żył w nie zgodzie ze swoją żoną.

Żona wreszcie zdecydowała się opuścić mieszkanie męża i chciała zabrać ze

sobą dwoje nieletnich dzieci. Ojciec sprzeciwił się stanowczo temu. Zrozpaczona kobieta wniosła podanie do sądu i uzyskała wyrok nakazujący oddanie jej dzieci.

Gdy przybyła do mieszkania męża, w towarzystwie komornika, mąż stanął przy oknie z dwojgiem dzieci i groził wyrzuceniem ich na ulicę. Zgromadził się natychmiast wielki tłum.

Na ulicy rozgrywały się wstrząsające sceny. Wezwano silny oddział policji i straży ogniowej. Strażacy rozpostarli na tychmiast prześcieradła, chcąc uratować dzieci na wypadek, gdyby zostały wyrzucone na ulicę. Policji udało się wreszcie przez balkon dostać do mieszkania, unieszkodliwić szaleńca, oraz odebrać mu dzieci.

Goniec zastrzelił konsula

Marsylja, 6 marca.

(t) W gmachu tureckiego konsulatu generalnego został dziś zastrzelony przez chłopca na posyłki konsul D'emal. Po dokonaniu zabójstwa, chłopiec odebrał sobie życie.

Po zakończeniu urzędowania, konsul wezwał do siebie chłopca i czynił mu wymówki, iż niedobrze spełnia swe obowiązki. Chłopiec w pewnej chwili wyciągnął z kieszeni rewolwer i zaczął strzelać w stronę konsula.

Konsul został trafiony trzema kulami w głowę i jedną kulą w serce.

Strejk komunistyczny w szkołach niemieckich

Berlin, 6 marca

(t) W sobotę przed południem wybuchł ponownie w kilku szkołach powszechnych strajk zorganizowany przez komunistów.

Komuniści wystawili posterunki przed szkołami, nie dopuszczając dzieci do wnętrza. Przyczyną tego strajku jest przerzucenie kilkudziesięciu dzieci z jednej szkoły do drugiej.

Znaczna część rodziców - komunistów zjawiała się ostantacyjnie przed szkołami, niosąc chorągiewki z napisem „Wybierajcie Thälmana”.

Strejk „piwry” trwa

Hamburg, 6 marca

(t) Mimo wezwania centralnego związku restauratorów, do zaniechania strajku piwnego, znaczna część restauratorów w Hamburgu, pozostająca pod wpływami narodowych socjalistów, kontynuowała wczoraj w dalszym ciągu strajk.

Hamburg był więc częściowo w dalszym ciągu pozbawiony piwa. Kilku restauratorów, którzy wylamali się z solidarności, odpokutowało dość ciężko za swoje postanowienie, albowiem lokale ich zostały obrzucone cuchnącymi bombami, oraz częściowo zdemolowane.

Nowe doświadczenie Dunikowskiego odbędzie się dziś w obecności ekspertów

Paryż, 6 marca

(Polska Agencja Telegraficzna)

Dunikowskiego sprowadzono dziś powtórnie z więzienia do szkoły centralnej, gdzie rozpocznie on jutro montaż aparatu sprowadzonego z Monte Carlo w obecności sędziego śledczego oraz swych obrońców.

Zobowiązał się on do ukończenia i przystąpienia do doświadczeń przed upływem sześciu tygodni. Ekspersi mający za zadanie z urzędu rozłożyć kontrolę nad pracami Dunikowskiego, nie domagają się obecnie przeprowadzenia analizy słynnej rurki oraz zawartości, która według Dunikowskiego pozostawała w tajemnicy.

Sześciotygodniowy termin na zmontowanie przyrządu tłumaczy się koniecznością określoną przez Dunikowskiego dla zdobycia szeregu produktów chemicznych, mających stanowić pierwiastek radjo - aktywny, znajdujący się w głównej rurce.

Produkty te według Dunikowskiego nabyć można wyłącznie w Niemczech. Ekspersi zgodzili się na to żądanie Dunikowskiego, lecz jednocześnie uzyskali zezwolenie sędziego śledczego na przeprowadzenie skrupulatnej kontroli całej korespondencji, jaką Dunikowski prowadzi z Niemcami. Jutro Dunikowski ma dostarczyć ekspertom zasadniczy schemat przyrządu.

Burzliwe zażścia w Klimontowie Górnicy poturbowali 50 łamistrejków

Sosnowiec, 6 marca.

Wczoraj wieczorem doszło w Klimontowie do większej awantury między strejkującymi a łamistrejkami, rekrutującymi się z endeckiej Pracy Polskiej, którzy w liczbie około 100 ludzi przystąpili do pracy.

Rozgoryczeni postępowaniem łamistrejków górnicy zebrali się w liczbie około 300 osób, w tym 200 kobiet i dzieci, przed kopalnią. Gdy po skończonej pracy łamistrejki opuszczali ko-

palnię, strejkujący obrzucili ich wyzwiskami, poczem zaczęli młotać na nich butelkami, kamieniem, cegły itp. Łamistrejki rzucili się do ucieczki, a wówczas pogonili za nimi kobiety, bijąc ich po grzbietach, wałkami od ciasta, szczotkami itd.

W rezultacie 50 osób odniosło dotkliwe potłuczenia. Przybyła po awanturze na miejsce zażścia policja, rozproszyła tłum pałkami gumowymi.

Tajemnicza śmierć dyrektora upadłego banku. — Zagadkę rozwiąże sekcja zwłok

Berlin, 6 marca.

(t) Przewodniczący rady nadzorczej upadłego Banku Handlowego Walter Brann zmarł dzisiaj nagle w miejskim szpitalu. Ponieważ przyczyna nagłego zgonu nie została stwierdzona, prokurator zarządził sekcję zwłok.

Ubiegłej nocy dyrektor Brann oświadczył, że czuje się nie dobrze i został natychmiast przewieziony do szpitala.

Zmarły dyrektor jest znaną osobistością w niemieckim świecie finansowym i od 20 lat jest jednym z członków rady giełdowej.

Po krachu dyr. Brann nie mógł przyśić do siebie i wpadł w melancholię. Przeprowadzona rewizja wykazała, że depozyty upadłego banku nie zostały naruszone.

Podpisanie traktatu handlowego między Francją i Włochami

Paryż, 6 marca

(t) Włosko - francuski traktat handlowy został wczoraj uroczysto podpisany w pałacu Chigi w Rzymie. Ze strony włoskiej podpis złożył minister spraw zagranicznych Grandi, zaś ze strony Francji, ambasador w Rzymie Bonmarichais.

W kołach politycznych tak szybkie

zawarcie nowego traktatu handlowego, komentują jako dowód osiągnięcia porozumienia w sprawach polityki handlowej obu państw na najbliższą przyszłość.

W szczególności podkreślają, że Tardieu zdołał uzyskać poparcie Włoch dla swojego planu zawarcia porozumienia handlowego między państwami środkowej Europy.

Dalsze wyniki powszechnego spisu ludności

W biurze powszechnych spisów przy głównym urzędzie statystycznym opracowane zostały dalsze wyniki spisu ludności, dotyczące miast poniżej 100.000 mieszkańców, powyżej zaś 10.000.

Obliczenia wykazały następujące liczby mieszkańców w ważniejszych miastach (cyfry w nawiasach oznaczają liczbę ludności w roku 1921): Białystok — 91.335 mieszkańców (76.792), Królewska Huta — 80.734 (74.811), Radom — 78.063 (61.599), Stanisławów — 60.256 (52.529), Kielce — 58.397 (43.695), Kalisz — 55.125 (44.613), Toruń — 54.280 (39.424), Przemysł — 51.379 (47.953), Piotrków — 51.281 (41.113), Grodno — 49.818 (35.148), Brześć nad Bugiem — 48.435 (29.553), Dąbrowa Górnicza — 36.987 (30.871), Tarnopol — 35.831 (32.003), Płock — 32.777 (27.750), oraz Tczew — 22.573 (19.785).

Dodatkowa komisja poborowa

W dniu 12 b. m. urzędować będzie w lokalu przy ul. Al. Kościuszki Nr. 21 dodatkowa komisja poborowa dla rocznika 1910 i starszych, o ile nie mają uregulowanego stosunku do służby wojskowej.

Na komisję tę winni zgłosić się zamieszkał na terenie komisariatów policji 2, 3, 5, 8, 9, 11 o ile zostali wyznaczeni przez starostwo grodzkie. (b)

Zaciąg ochotników do służby wojskowej

P.K.U. ogłasza zaciąg ochotników do służby wojskowej na ogólnych zasadach służby ochotniczej.

Przyjmowane są podania ochotników z roczników 1912 i 1913 o ile posiadają ukończone 4 klasy szkoły powszechnej i rocznika 1914 o ile ukończyli szkołę średnią ogólnokształcącą lub równorzędną.

Termin składania podań do P.K.U. upływa w dniu 1 maja, ew. 20 czerwca. Po tym terminie przyjmowane będą tylko podania od tych, którzy otrzymali świadectwa dojrzałości po 20 czerwca najdalej do 1 lipca r. b. (b)

Kurs dokształcający dla lekarzy szkolnych

Ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego organizuje w czasie od 4 do 16 kwietnia b. r. kurs dokształcający dla lekarzy szkolnych zamieszkałych poza Warszawą. Kurs poświęcony będzie sprawom fizjologii i patologii wieku młodzieńczego. Oprócz wykładów teoretycznych przewidziane są zajęcia praktyczne i seminarja dyskusyjne.

Kurs organizowany przez ministerstwo jest powtórzeniem podobnego kursu, jaki odbył się w roku ubiegłym dla warszawskich lekarzy szkolnych. Pewnej liczbie kandydatów na kurs udzielone zostaną stypendja w wysokości kosztów utrzymania w internacie nauczycielskim przez czas trwania kursu oraz kosztów przejazdu. Zgłoszenia przysyłać należy do wydziału wychowania fizycznego i higieny szkolnej min. W. R. i O. P. w terminie do 10 b. m.

Dyżury aptek.

Dziś dyżurują apteki: Sukc. M. Kasperkiewicza (Zgierska 54), Sukc. J. Sitkiewicza (Kopernika 26), J. Zundelewicz (Piotrkowska 25), W. Sokolewicz (W. Szata (Przejazd 19), M. Lipca (Piotrkowska 193), A. Rychtera i B. Loboda (11 Listopada 86).

Kwasem solnym oblała sąsiada

Tarówno ofiara, jak i aresztowana odmawiają zeznań

W domu przy ulicy Pięknej 63 rozegrała się wczoraj tajemnicza tragedia.

W domu tym zamieszkuje niejaki Jan Skiba. Sąsiadka Skiby jest Helena Lage. Nikt z lokatorów domu dotychczas nie widział, aby Skiba i Lage z sobą obcowali. Tymczasem w dniu wczorajszym w godzinach wieczornych, gdy Skiba wychodził z mieszkania i znalazł się w bramie domu, napadła nań nagle Helena Lage i bez słowa chwilała mu w twarz kwasem solnym z garnka, ukrytego pod chustą.

Rozległ się przeraźliwy krzyk Skiby, który doznał silnego poparzenia oczu i całej twarzy.

Na krzyk poparzonego zbiegli się przechodnie, którzy zaalarmowali pogotowie miejskie oraz policję.

Przybyły lekarz pogotowia po na-

łożeniu prowizorycznych opatrunków polecił odwieść Skibę do szpitala Św. Józefa. Stan jego jest ciężki.

Po dokonaniu strasznego czynu Helena Skiba bynajmniej nie zbiegła, lecz spokojnie czekała na przybycie policji.

Odprowadzona do komisariatu odmówiła złożenia wszelkich zeznań.

Również Skiba badany w szpitalu odmówił złożenia jakiegokolwiek wyjaśnienia. Dzięki temu, policja stoj przed niezwykle zagadką, tem bardziej, że i żaden z lokatorów domu przy ul. Pięknej nie konkretnego zeznać nie mógł. Po osadzeniu Heleny Lage w areszcie śledczym, gdzie przebywała przez kilka godzin sędzia śledczy zarządził zwolnienia jej pod dozór policji.

Dalsze dochodzenie w tej tajemniczej tragedii w toku.

Samysłowny krawiec oszukał

szereg swoich klientów i zbiegł

Przy ul. Piotrkowskiej Nr. 62 w podwórzu na parterze mieści się zakład krawiecki Abrama Garnka.

Przed kilku tygodniami Garnek, znajdując się w tarapatkach pieniężnych, przysłał do siebie w charakterze współnika przybyłego niedawno do Łodzi Icka Gicelewicza, z zawodu również krawca.

Gicelewicz po sporządzeniu odpowiedniego aktu spółki energicznie przystąpił do werbowania klientów.

Wysłał on na miasto kilku chłopców z ulotkami reklamowymi, które głosiły między in., że zakład wykonuje roboty w zakresie krawiectwa wchodzące na raty, względnie za weksle bez żadnej wpłaty gotówkowej.

Oczywiście, w czasie ogólnego braku gotówki, oferta taka była bardzo pożądana, szczególnie w związku ze zbliżającymi się świętami.

W ciągu ostatnich kilku dni do zakładu krawieckiego przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 62 poczęło się zgłaszać moc klientów, których Gicelewicz „osobiście” załatwiał.

Po wzięciu od klientów miary żądał on zazwyczaj wystawienia mu weksli na całą umówioną sumę wystawione przez klienta.

Gdy po kilku dniach klient przyby-

wali do miary Gicelewicz oświadczał im, że jeszcze nie rozpoczął roboty, gdyż nie otrzymał jeszcze towaru.

Następnym razem tłumaczył się znów inaczej, aż w końcu zniecierpliwieni klienci kategorycznie zażądali, albo wykonania powierzonych roboty, albo zwrotu weksli.

Wówczas Gicelewicz żądał 25 zł. na dodatki, twierdząc, iż nie ma pieniędzy na uskutecznienie kupna dodatków. Pieniądze te otrzymywał.

W ten sposób zainkasował on około 500 złotych gotówką, przytem weksle, które poprzemio otrzymywał, jak się okazuje, po uzyskaniu zwa współnika swego Garnka dyskontował, a uzyskane pieniądze... chował do kieszeni.

Gdy wczoraj kilku zniecierpliwionych klientów przybyło do zakładu krawieckiego, ku swemu zdumieniu dowiedzieli się, iż Gicelewicz wyjechał w niewiadomym kierunku.

Powiadomiono policję, która przede wszystkim przystąpiła do badania Garnka, który oświadczył, iż nie absolutnie nie wie o dokonywanych przez Gicelewicza „transakcjach”, gdyż czynił on wszystko na własną rękę.

Dalsze dochodzenie w toku.

Ze Związku zawodowego księgowych województwa łódzkiego

W dniu 4 lutego r. b. odbyło się w siedzibie związku przy ul. Piotrkowskiej Nr. 113 ogólne orczne zwołanie zebranie członków Związku zawodowego księgowych województwa łódzkiego.

Zebranie zajął prezes p. C. Borysławski. Na przewodniczącego zebrania wybrano przez aklamację p. Franc. Waszkiewicz, na asesora pp. T. Jabłońskiego i br. Köhlera, a na sekretarza p. J. Rachwałskiego.

Szczegółowe sprawozdanie zarządu i wszystkich sekcji za III-ci okres działalności odczytał sekretarz zarządu p. Józef Gruszczyński.

Najważniejszym wynikiem wyłożonej pracy Zarządu w roku 1931 było zorganizowanie Wyższego Studium dla księgowych przy Wolnej Wszechnicy Polskiej. Oddział w Łodzi, na które uczęszcza w pierwszym roku 96 słuchaczy.

W roku sprawozdawczym zarząd przedstawił nową listę kandydatów na biegłych rzeczoznawców księgowości do sądu okręgowego oraz do Izby Przemysłowo - Handlowej. Na podstawie złożonych egzaminów w Izbie Przemysłowo - Handlowej — na zaprzysiężonych biegłych księgowych zakwalifikowano w Łodzi tylko 4 kandydatów, w której to liczbie 2-ch członków Związku księgowych a. m. pp. C. Borysławskiego i M. Konińskiego.

Przez stałe urządzenie wieczorów dyskusyjnych na tematy związane ściśle z zawodem księgowym, Związek przyczynia się do pogłębienia wiedzy zawodowej swych członków.

W roku 1931 utworzono w Związku

„skrzynkę zapytań” z dziedziny księgowości. Poruszane sprawy są omawiane na wieczorach dyskusyjnych. Wyjaśnienia i odpowiedzi Związek udziela chętnie również i niezrzeszonym.

Ogólne zebranie uchwaliło nowy typ legitymacji członkowskich z fotografią i oznaką związkową, którą postanowiono wydać członkom Związku bezpłatnie w końcu b. miesiąca.

Pozatem uchwalono pobieranie od członków będących na posadach po 1 zł miesięcznie, celem utworzenia „Funduszu Samopomocy”, przeznaczonego na pożyczki zwrotne dla bezrobotnych.

Nowy zarząd ukonstytuował się jak następuje:

Prezes zarządu i przewodniczący sekcji pośrednictwa pracy — p. C. Borysławski, wiceprezesi — przewodniczący sekcji wieczorów dyskusyjnych p. Stefan Krauze, sekretarz p. Leon Choda kowski, zast. sekretarza p. Brunon Köhler, skarbnik i przewodniczący funduszu samopomocy p. Józef Gruszczyński, sekcja propagandy i jedności członków pp. Symforjan Kostowski i Władysław Strupczewski. Sekcja porad fachowych i prawnych p. Maksymilian Koniński, gospodarz i bibliotekarz — p. Stefan Naruszkiewicz.

Wypadki lotnicze w roku ubiegłym

Według opracowanej ostatnio statystyki, w ciągu roku ubiegłego na samolotach polskich klubów lotniczych uległo lekkim wypadkom czterech pilotów. — Śmierć ponosił jedna osoba.

Krwawy napad za odmowę kupienia wódki

Stefan Drewniak, zamieszkały przy ulicy Paderewskiego Nr. 6, wracał w dniu wczorajszym późnym wieczorem do domu. Nagle przystąpiło doń dwóch osobników, którzy zażądali od niego kupienia im wódki.

Drewniak, widząc podejrzaną postawę osobników, rzucił się do ucieczki. Napastnicy dogonili go jednak, a jeden z nich zadał Drewniakowi głęboki cios nożem w pierś, poczem obaj zbiegli.

Na krzyk napadniętego przybiegł jakiś spóźniony przechodzień, który zaalarmował pogotowie.

Przybyły lekarz po nałożeniu prowizorycznych opatrunków polecił przewieźć Drewniaka do szpitala okręgowego przy ulicy Zagajnikowej. Stan jego jest bardzo ciężki.

Powiadomiona o napadzie policja wszczęła dochodzenie.

Nauczyciele nie otrzymują regularnie pensyj

Jak nas informują związki nauczycielstwa polskiego i żydowskiego, w związku z potęgającym się kryzysem gospodarczym, szereg szkół wypłaca pensje nauczycielskie z coraz większym opóźnieniem.

W związku z tem jednym z naczelnych zadań związków jest w chwili obecnej czuwanie nad regularnym wypłacaniem pensyj i podjęcie akcji o wypłatę zaległości.

Związki nauczycielskie pragnąc uzyskać dokładne informacje z całego terenu ich działalności poleciły poszczególnym zarządom oddziałów nadsyłać 30 każdego miesiąca danych o stanie wypłat we wszystkich szkołach. (p)

Bezpieczeństwo na kolejach

Dalsze zarządzanie min. komunikacji

Ministerstwo komunikacji wydało ostatnio szereg zarządzeń, mających na celu dalsze zapewnienie bezpieczeństwa ruchu na kolejach.

Po szczegółowym rozporządzeniu normującym ruch na przejazdach kolejowych, minister komunikacji wydał okólnik, przy pominający konieczność należytego zabezpieczenia wagonów, znajdujących się na stacjach kolejowych, przedstacaniem ich po pochyłościach torów. Stacjonowanie wagonów, które zbiegają często na główne tory, jest przyczyną szeregu wypadków.

Minister komunikacji poleca pociąganie do surowej odpowiedzialności pracowników kolejowych, którzy nie przestrzegaliby tego zarządzenia.

Trzy osoby zaczadzone

W domu przy ulicy Granitowej Nr. 12 zamieszkały w jednym pokoju trzy osoby, mianowicie Władysława Biesikowską, Janinę Stachurę i Kazimiera Bartczak.

W dniu wczorajszym w godzinach porannych do Stachury przybyła jej koleżanka. Na usilne pukanie do drzwi nikt jej jednak nie odpowiadał.

Tknięta złem przeczuć powiadomiła lokatorów, którzy wspólnymi siłami wyważyli drzwi.

Gdy weszli do pokoju oczom ich przedstawił się straszny widok. W łóżkach leżały wszystkie trzy kobiety w stanie nieprzytomnym. W pokoju unosiła się charakterystyczna woń czadu.

Zaalarmowano pogotowie kasy chorych, którego lekarz po przywróceniu zaczadzonych kobiet do przytomności, pozostawił je na miejscu w stanie silnie osłabionym.

OSTATNI TYDZIEŃ WYSTAWY METALOPLASTYKI J. KAHANEGO, ul. Piotrkowska Nr. 90.

Wystawa artysty-rzeźb J. Kahanego, mimo wielkiego powodzenia zostaje z dnem 13 marca nieodwołalnie zamknięta. Wystawa daje przegląd bardzo oryginalnej twórczości o bogatej kulturze plastycznej. — Dziś w niedzielę wystawa otwarta od godziny 12 — 8 wieczorem. Codziennie od godz. 3—8 wieczorem.

TEATR MIEJSKI

Dziś ostatnie powtórzenie szlagierowej, pierwszorzędną wystawionej sztuki muzycznej Berta Brechta „Opera za trzy grosze”, poczem widowisko to schodzi z afisza.

We wtorek dane będzie po cenach najniższych (od 50 groszy do 3 zł.) „Mam lat 26”, a w środę również po cenach najniższych, głośny reportaż historyczny „Sprawa Dreyfusa”.

Na ukończeniu pod reżyserią Edwarda Życkiego próby z mocnej społecznej sztuki Johna Galsworthy'ego „Walka”. Równocześnie odbywają się próby z ostatniej nowości, świetnej komedii Grzymały-Siedleckiego „Ich Synowa”.

TEATR KAMERALNY

Dziś i we wtorek „Kłopoty Bourrachona” z Michałem Złotem.

W środę raz jeszcze jeden pełen humoru i sentymentu „Dr. Stęglitz”.

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ „POLSKIEGO RADJA”

PONIEDZIAŁEK, dnia 7-go marca.

- 11.45—11.55. Codzienny Przegląd Prasy Polskiej Tr. z Warszawy.
- 11.58—12.10. Sygnał czasu z Warszawy hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, odczytanie programu na dzień bieżący.
- 12.10—13.15. Muzyka z płyt gramofonowych firmy A. Klingbeil, Piotrkowska 160.
- 13.15—13.25. Przerwa.
- 13.25—13.45. Odczyt z cyklu dla maturzystów szkół średnich. Odczyt wstępny i informacyjny — wygłosi prof. Henryk Mościcki, Tr. z Warszawy.
- 13.45—15.50. Giełda pieniężna i komunikat dla żeglugi i rybaków, Tr. z W-wy.
- 15.50—16.10. Odczyt z cyklu dla maturzystów szkół średnich (Dział Biologia) „Stosunek biologii ogólnej do innych nauk biologicznych”, wygł. prof. S. Sumiński, Tr. z W-wy.
- 16.10—16.20. Płyty gramofonowe z Warszawy.
- 16.20—16.40. Lekcja języka francuskiego (kurs elementarny).
- 16.40—17.10. Płyty gramofonowe z Warszawy.
- 17.10—17.35. „Serce jako film fotograficzny stanów psychicznych” — wygłosi dr. Witold Łuczajski, Tr. z Lwowa.
- 17.35—18.50. Muzyka lekka z kawiarni „Gastro-nomja”, Tr. z Warszawy.
- 18.50—19.15. Rozmaitości.
- 19.15—19.30. Komunikat Izby Przem.-Handlowej w Łodzi, odczytanie programu na dzień następną i płyty gramofonowe.
- 19.30—19.45. Kalendarzyk film. repertuar teatrów i płyty gramofonowe.
- 19.45—20.00. Prasowy Dziennik Radj. z W-wy.
- 20.00—20.15. Feljeton muzyczny, Tr. z W-wy.
- 20.15—21.40. Operetka „Mikado” A. Sullivana i W. S. Gilberta w wyk. zespołu Opery Londyńskiej (z płyt gramofonowych).
- 21.40—21.55. Feljeton p. t. „Na Malte” — wygł. ks. Wacław Kneblewski, Tr. z W-wy.
- 21.55—22.20. Utwory wiolencelowe w wyk. A. Földes'ego (płyty gramof.).
- 22.20—22.40. Dodatek do Pras. Dziennika Radjowego, kom. meteorolog. i polc. Tr. z W-wy.
- 22.40—24.00. Muzyka taneczna z Warszawy.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

- 19.30. Hamburg. Koncert symfoniczny.
- 20.00. Monachium. „Dziewczę Zachodu”, opera Pucciniego. Tr. z Norymbergi.
- 21.00. Paryż. „Król Lear” — tragedia Szekspira. Tr. z Theatre de l'Odeon.
- 21.10. Beromünster. Koncert z udziałem Beli Bartoka.
- 21.10. Budapeszt. Koncert symfoniczny.

Gruźlica jest uleczalna.

Djeta bezsolna dr. Gersona daje doskonale wyniki.

Wiedeński świat lekarski i bardzo licznie przybyli do sali towarzystwa lekarskiego laicy przysłuchiwali się z niezwykłym zainteresowaniem prelekcji dr. Maxa Gersona, naczelnego lekarza dietetycznej stacji leczenia gruźlicy płuc w szpitalu krajowym w Kassel w Niemczech. Dr. Gerson przybył na zaproszenie komitetu naukowego wiedeńskiego towarzystwa lekarskiego i miał zdać relację o swym sensacyjnym leczeniu gruźlicy drogą diety. Dr. Gerson potrafił nie tylko zainteresować swą metodą lekarzy, ale również, dzięki jego propagandzie, zmieniło się bardzo wiele w zaprzątnięciu ludzi nie mających nic wspólnego z medycyną, jeśli chodzi o odżywianie chorego na gruźlicę.

Dr. Gerson rozpoczął próby nad swą metodą przede wszystkim od siebie samego: wprowadził on dietę pozbawioną soli lub ubogą w sól kuchenną. Dzięki temu zmniejsza się wydzielanie chloru i wapnia w organizmie ludzkim działa aktywnie. Dzięki temu następuje odwołanie tkanek i osiąga się efekt niesprzyjający wszelkim stanom zapalnym. Daje się to zauważyć nie tylko na skórze, lecz i we wszelkich stanach chorobowych, mających charakter chroniczno-zapalny.

Doświadczenia swe poparł dr. Gerson na tysiącach chorych — zawsze z rezultatem dodatnim. Dieta doktora Gersona zmienia w sposób zasadniczy działanie całego aparatu przemiany materii: podczas, gdy normalnie wydziela się przez moczk około 30 procent wapnia, przy diecie gersonowskiej tylko jeden procent wchodzi w skład moczu, reszta zaś wychodzi przez ksziki.

Dr. Gerson poparł swą prelekcję wiedeńską całym szeregiem zdjęć rentgenowskich. Dzięki zdjęciom najcięższe wypadki gruźlicy płuc zostały uleczone w ten sposób, że kawerny nie tylko przestały się rozwijać, lecz zaczęły się kurczyć. Po 6 do 12 miesiącach kuracji pacjenci są uleczeni i mogą powrócić do pracy. Doktor Gerson zbija twierdzenie jakoby jego dieta była nieznaczna i ciężko strawna. Sam jej twórca — Dr. Gerson — jego żona i jego trójka dzieci od szeregu lat odżywiają się na podsta-

wie diety bezsolnej lub ubogiej w sól i są wszyscy zupełnie zdrowi. Dr. Gerson cierpiał ponadto na migreny; i w tym wypadku dieta pomogła. Trzeba jednak doskonale znać całą kuchnię dietetyczną i lekarz, któryby chciał się poświęcić tej metodzie, powinien przede wszystkim sam ją wypróbować.

Soli nie wolno doprowadzać do organizmu pod żadną postacią: jako konieczne uzupełnienie swej diety widzi dr. Gerson ograniczenia spożywania białka.

Dieta dr. Gersona streszcza się do następujących przepisów: 8 dni choroby nie otrzymuje żadnego pożywienia, zawierającego białko zwierzęce, podawany jest mocnym przeczyszczeniem. Potem do dziennej racji przybywa jedno do dwóch żółtek aż do ośmiu jaj dziennie i duże porcje wątroby. Następnie przybywa mleko, kefir i joghurt. Z węglowodanów dostarcza dr. Gerson swym pacjentom najpierw kartofle, płatki owsiane i jarzyny. Chleb musi być bez soli. Szczególnie dużo ordynuje dr. Gerson masła, najchętniej z mianą. Do tego dużo soków owocowych.

Dieta tego rodzaju dała doskonale wyniki przy gruźlicy, migrenie, wysokim ciśnieniu i anginie.

Mówca zakończył swój wykład wezwaniem do jak najściślejszego przestrzegania jego diety: tylko w tych warunkach może być ona skuteczna i to nie tylko w chorobach wymienionych powyżej, lecz i przy zaburzeniach nerwowych i chorobach umysłowych. (Tr.)

Pobicie

Na wracającego do domu późnym wieczorem w stanie pijanym, 28-letniego Edmunda Zawadzkiego, zamieszkałego przy ulicy 28 p. Strzelców Kaniowskich 50, napadł jakiś osobnik.

Napastnik zadał Zawadzkiemu szereg ran głowy jakimś tępym narzędziem. Zawadzkiemu lekarz pogotwia miejskiego opatrzył Zawadzkiego odwiozł go w stanie silnie osłabionym do domu.

Nie remonujcie

waszych mieszkań przed przeprowadzeniem dezynfekcji przeciw pluskwom (domieszki do farb nie są radykalne).

Tylko świeca dezynfekcyjna „FUMIGATORE-CIMEX” uśmierca bezpowrotnie pluskwy wraz z zarodkami.

Przeprowadzamy dezynfekcje mieszkań pod gwarancją.

Zakłady Chemiczne „SALVATOR”, Katowice

Przedstawiciel:

Inż. Juliusz Hamer, Łódź, Narutowicza № 59 tel. 120-77.

Sztuka malarska w Łodzi.

Rozwój sztuki ostatnich dziesięcioleci stawia w dalszym w nową wobec niej sytuację i zmusza go do sprawdzenia wszystkich swoich kryteriów oceny artystycznej. Zwycięstwo sztuki nowoczesnej na Zachodzie Europy jest obecnie faktem dokonany.

Wiek XIX był wiekiem rozkwitu literatury i najgłębszego upadku sztuk plastycznych. Nigdy jeszcze malarstwo rzeźba i architektura nie stały tak blisko, jak w wieku XIX. Wiek walki o ustroje parlamentarne i o swobodę nieograniczonego mówienia, pisanie i drukowanie, bronią swą i sztandarem uczynił — słowo. Stąd literacki charakter wieku XIX i hegemonia literatury, podporządkowującej sobie inne dziedziny sztuki. Wynikiem i wyrazem tej hegemonii był niebywały upadek sztuk plastycznych. Plastyka zatraciła swe cele, przestała być dążeniem do harmonii formy i piękna, staje się opisem, pouczeniem, opowieścią historyczną. W zakresie formy rezygnuje się z wszelkich metod twórczego kształtowania formy na rzecz płytkiego i biernego na-

turalizmu.

Wiek XX jest wiekiem problemów gospodarczych i naukowej organizacji życia. Milczące konkrety dokładnych liczb zastępują miejsce zbankrutowanych systemów efekciarskiego werbalizmu wieku minionego.

Już w drugiej połowie wieku minionego rozpoczyna się wśród prądujących malarzy walka o wyrzucenie literatury z malarstwa, o przewyższenie naturalizmu i o samowystarczalną wartość formy. Opisowość obrazu jest błędem. Naturalizm w malarstwie jest błędem. Celem jest harmonia formy samej dla siebie. Ta walka, potęgując się w miarę czasu, osiąga swój punkt najwyższy w sztuce obecnej.

Oczyszczenie sztuki plastycznej od obcych jej należałości literatury, fotografii i in. w wyniku swym doprowadza do bezpośredniego oddziaływania elementów czystej plastyki. Treścią malarstwa mogą być wyłącznie tylko przeżycia artystyczne: harmonia, forma.

Poparciem cieszyły się przeważnie

rzeczy najgorsze, jak np. wystawy Styków lub Wojciecha Kossaka.

Obecnie jednak zmierzamy ku naprawie. Pierwszy krok w tym kierunku uczyniła Łódź. Dzięki wydziałowi Oświaty i Kultury magistratu m. Łodzi utworzony został w muzeum im. Bartoszewiczów (Plac Wolności Nr. 1) dział sztuki nowoczesnej. Ten dział składa się z obrazów, otrzymywanych jako depozyt, od grupy artystycznej „a. r.”. Dzięki energicznej akcji grupy „a. r.” zebrano szereg prac najwybitniejszych artystów nowoczesnych polskich i zagranicznych. Wśród nich figurują np. takie „asy” współczesnego malarstwa europejskiego, jak Gleizes, Prampolini, Leger, Arp, Max Ernst, Dosburg, Vantongerloo, Marconssis, Lurcet i inni. Z modernistów polskich są: Czyżewski, Chwistek, Stażewski, Hilier, Borowiakowa i inni.

Ten niebywały rozmach poczynił i śmiałość eksperymentów całkowicie zmieniają oblicze sztuki współczesnej. Odpowiednikiem tej szybkiej zmiany może być tylko niesłychanie bujny rozkwit sztuki renesansowej, gdy w przeciągu niespełna stulecia malarstwo całkowicie zmieniło swój wygląd.

Ze słów. Techników.

Wśród zrzeszeń o charakterze zawodowo-społecznym jedno z naczelnych miejsc zajmuje w naszym mieście Łódźskie Stowarzyszenie Techników, a działalność i stały rozwój tej organizacji budzi ogólnie zainteresowanie i znajduje uznanie w szerokiej kołach miejscowego społeczeństwa.

Sprawozdanie zarządu, złożone na ostatnim dorocznym zgromadzeniu, dowodzi, że praca stowarzyszenia techników była w roku ubiegłym niezwykle intensywna i owocna.

Działalność ta przejawiała się w bardzo żywym tempie prac zarządu i komisji naukowo-technicznych, w szeregu doskonałych odczytów, których treścią były zagadnienia z dziedziny techniki jak również zagadnienia, dotyczące innych dziedzin wiedzy, wreszcie problemy ekonomiczne.

W tym kierunku niezwykle korzystnie wypadła współpraca Łódzkiego Stowarzyszenia Techników z kołem ekonomistów, a odczyty i dyskusje wspólnie przez te dwie instytucje urządzone gromadziły wielki zastęp słuchaczy.

W celu umożliwienia członkom śledzenia postępu wiedzy prenumerowano w roku ubiegłym znaczną ilość technicznych o różnych specjalnościach, pism periodycznych i dzienników w łącznej liczbie 43.

Biblioteka naukowa wzrosła o kilkadziesiąt nowych dzieł, dosięgając łącznie 1154 tomów.

Niesłychanie ciężki kryzys, przeżywaną przez nas, znalazł swe odbicie w działalności Łódzkiego Stowarzyszenia Techników. W celu niesienia pomocy bezrobotnym kolegom stworzono specjalny fundusz zapomogowy, którego istnienie okazało się niezwykle pożytecznym.

Lecz działalność stowarzyszenia techników nie ograniczyła się jedynie do tej koleżeńkiej pomocy.

Na apel wojewódzkiego komitetu niesienia pomocy najbardziej potrzebującym stowarzyszenie techników do czynnej pracy, organizując własnym kosztem wczorową kuchnię dla bezrobotnych. Wymowne są tu cyfry na 11.000 obiadów wydanych przez komitet wojewódzki, 1400 obiadów dziennie wydane przez kuchnię stowarzyszenia.

Składki zebrane na tę kuchnię przez stowarzyszenie techników osiągnęły w tym czasie kwotę zł. 55.485,24. Podnieść tu należy, że tak świetne wyniki osiągnięto dzięki ofiarnej i niezmordowanej pracy pań, z p. dyrektorem Kroh na czele.

Wreszcie podkreślić należy działalność „Koła Lekarzy Pomocy Doradźnej na wypadek śmierci”, która została założona w roku 1926 i w ciągu tego czasu wypłaciła rodzinom po zmarłych członkach kwotę zł. 68.352, z czego na rok ubiegły przypada suma zł. 27.000 (9 wypadków śmierci). Jeśli zważyć, że wypłata sumy w każdym wypadku śmierci następuje niezwłocznie, staje się jasnym, jak pożyteczna stała się ta instytucja.

Na ostatnim walnym zgromadzeniu wybrano nowy zarząd stowarzyszenia w składzie następującym: prezes — p. inż. Bronisław Michalski, Członkowie zarządu pp.: Józef Cybulski, Czesław Dąbrowski, Marjan Horoszewicz, Władysław Kaczkowski, Edward Krokowski, Stefan Lamprecht, Emiljan Loth, Stanisław Przedziecki, Stanisław Stawski, Emil Taler, Mieczysław Tyszkiewicz.

Z TEATRU „ARARAT”

Program obecny p. n. „Symches baj Idem” ma dużo świetnie zrobionych i sugestyjnych numerów, przedstawionych po mistrzowsku. Kapitałny numer „Gerangel” porusza swoim impetem. Skecz „Szmendryki” posiada wiele werwy i życia. „Kupiec z Milszej” pełen jest bezgranicznego dowcipu. Nie będziemy tu wymieniać pozostałych numerów, posiadających również wiele walorów artystycznych.

Dziś i codziennie po jednym przedstawieniu. Początek o godz. 9.45 w. Bilety do nabycia od godz. 6 w.

REUMACYZM I CIERPIĄCY NA BÓLE NERWOWE winni we własnym interesie natychmiast wypróbować znane ze swej skuteczności tabletki Togał. Togał bowiem nie tylko uśmierza najstraszniejsze bóle, lecz w naturalny sposób usuwa pierwotne choroby i choroby. Niezwykle dla serca, żołądka i innych organów. Przeszło 6000 lekarzy wyraża swe uznanie dla skuteczności działania Togału. — We wszystkich aptekach. Cena zł. 2.

Obecnie już nie jest przeznaczaniem sztuk malowania rozczulających sentymentalnych obrazków. Nie jest celem malowanie wspomnień historycznych. Nie powinno się malować w dół, dokładnie skopowanych z natury, rozmaitych zachodów słońca, nocy księżycowych i tanów zboża. Te czasy już minęły. Doskonałość formy, harmonia linii i barwy jest celem malarstwa nowoczesnego. Naturalnie, że to wymaga od widza większej wrażliwości i większej inteligencji. Wiek XX operuje skrótami.

Te wielkie zmiany mało wpłynęły na ogół na malarstwo polskie. Starym zwyczajem jesteśmy spóźnieni o lat 50. O nawiązaniu kontaktu z myślą częścią Europy mało kto myślał. Mało kto o tem wie w Łodzi, a jednak już obecnie zbiór ten jest jednym z największych 4 — 5 zbiorów tego rodzaju w Europie i jednym na terenie Polski.

Podobne zbiory są w Zurychu, w Hannoverze, we Wrocławiu i w paru jeszcze miastach Europy Zachodniej, lecz już Berlin w swych murach ma sztukę nowoczesną nie tak bogato reprezentowaną jak Łódź.

Wł. Strzemieński

Handel na ulicy.

Niema dnia, żeby jakaś firma, nieraz znana i szanowana, nie ogłosiła upadłości. Te, które jeszcze tego nie zrobiły, rozpaczliwym wysiłkiem trzymają się na powierzchni. Czasem zdarzy się jakiś biały, czy różowy tydzień, naogół jednak można powiedzieć, że więcej jest w naszym handlu tygodni czarnych, jak noc afrykańska. — W sklepach stanowczo więcej ekspedjentów, niż kupujących. Czy to znaczy, że nikt nic nie kupuje?

Nie, Proś Boże! Proszcie handel zmienił miejsce pobytu. Ze sklepu — wyszedł na ulicę. Na ulicy kupić teraz można absolutnie wszystko. Poczynając od „strawy duchowej” w postaci książek w koszach i na wózkach, a kończąc na czekoladzie w tabliczkach. Na głównych ulicach ruch jest bardziej nieśmiały. Handluje się towarami, który łatwo ukryć w razie interwencji policji. W bramach, do których łatwo dać nurka, stoją przekupnie.

— Aromatyczne zapachy wschodnie! Odsziewają, oczyszczają, w pokoju dobre powietrze dają! Za jedne dwadzieścia groszy!

Dym mdłego kadzidła snuje się cienką nitką. Drżą zniechęcone ręce.

— Notesy, bruliony, dwa za złoty, dwa za złoty! Okładki do paszportów, praktyczne, wygodne, po pięćdziesiąt groszy!

Neco dalej sprzedawca „najnowszych wynalazków” demonstruje je nieśladem przed garstką gawiedzi.

— ... najnowszy praktyczny wynalazek, niezbędny w każdym domu. Zapomocą tego oto mydelka — zmywamy każdą plamę na każdym materiale. Uwaga: oto wykonujemy plamę. Teraz pocieramy, i jeszcze raz, i faktycznie, można powiedzieć, plamy nie ma. Proszę patrzeć...

Parę osób, znużony się, przestało słuchać i odeszło. Ale sprzedawca monotonnym głosem ciągnie swój wykład — w próżnię.

— Zapomocą tego oto mydelka...

Schryknięty głos odrzawa posłuszeństwa. Ale mówić trzeba. Za to placę.

Kolega po fachu, specjalista w innej branży, tłumaczy, jak zalepić dziury w starej blaszance miednicy. Miednica jest tak poźurawiona i zalepiona z wszystkich stron jakimś błyszczącym metalem, że strach pomyśleć, co by z niej zostało, gdyby się te laty odkleiło.

— ... następną różgierzamy metal na ogniu i przybliżamy takowy do wspomnianej dziury. Zapomocą tarcia osiągnąmy pożądaną rezultat...

Za trzydzieści groszy nabijamy przedmiot dla gospodyni niezbędny! Dwa kawalki — za pięćdziesiąt!

Galanteryja trzyma się oddzielnie, dzielnicowo. W korytarzach sprzedają skarpetki po 80 groszy parę, krawaty po złotówce i po dwa, dla wykwiniejszej klienteli. Szelki, kołnierzyki, chustki do nosa po cenach, wzburzających podejrzenie swą taniością. Zabawki są wszędzie.

— Panusi! panusi! kupi tego pieska. Szczeka jak żywy, a jeść nie proszi. Tanie oddam!

— Co tam pieska, panusi! lepiej kurkę, panusi! posłucha, jak gdać! Tak jakby właśnie zniosła jajko! Za pięćdziesiąt groszy oddam! No, za czterdzieści. Niech tam będzie moja krzywda!

Kura rzeczywiście gdać genjalnie. Konstrukcja jej jest niesłychanie prosta, polega bowiem na suwaniu napiętego sznurka po teksturze. Ale widać trzeba umieć się z nią obchodzić. Po przyniesieniu do domu zamilkła i nie chciała gdać ani razu.

Właściciel wózka z książkami przy zbliżeniu dwóch ulic zdradza wybitną znajomość rynku literackiego. W wózku uszeregowane leżą „dziesiąt” Pitt-Riversa, Wallace’a, parę mniej poczytnych książek Upton’a Sinclair’a, jest nawet Mussetin. Jest, naturalnie, Foré i Weininger. Szalona okładka dla pensjonarek! Dalej autorzy polscy. O dziwo! dwa tomy Kochanowski’ego w wydaniu jeńcy z najrozsądniejszych księgarń. Leżą w przyłannej rękawicy z Złotowskiego.

— Te książki po dwa złote.

— Dlaczego? przecie wszystko po złotówce.

— To, panie, starych autorów przedwojennych. Dziś, panie, nie wiedzą, że przedwojenny towar lepszy jest od nowego. Po złotówce może pan wybrać coś z tego towaru... U mnie nie brakuje. Kochanowski, panie, to rzecz amatorska. Znać się trzeba...

— A Złotowski dobrze idzie?

— Idzie, tylko też na znajomego musi trafić. Też towar nie dziśniejszy.

— Powieściowe, naukowe! Po złotemu, po złotemu! Co w koszu, na wybór!

Nagle popłoch. Przybiega zdyszany wyrostek i szepce coś na ucho sprzedawcy.

— No, państwo! proszę prędko oddać książkę! Ja tu wrócić niedługo!

Wózek rusza w galopie. Gdzieś w pobliżu musi być granatowe niebezpieczeństwo.

Wieszczę handel uliczny zamiera. Tylko

Nowa zdobycz medycyny.

Chloroform działał źle na samopoczucie chorego i dawał często przykre skutki. Narkoza elektryczna jest najlepszym środkiem znieczulającym.

(r) Nie ulega wątpliwości, że wszystkie postępy współczesnej chirurgji opierają się na dwóch doniosłych odkryciach: zastosowania środków aseptycznych (uniemożliwiających zakażenie) przy operacjach i zastosowania narkozy, co uwolniło pacjentów od niehumanitarnych cierpień. Niedarmo w czasach starożytnych zawód chirurga łączony był często z zawodem kata.

Narkoza wynaleziona drogą praktycznych prób. Okazało się, że niektóre substancje posiadają cudowne właściwości na dłuższy czy krótszy okres czasu, stępująca czułość nerwów i uśmierzają ból.

Liczba narkotyków w ostatnich czasach bardzo poważnie wzrosła, praktyka stosowania ich została udoskonalona, ale rzecz dziwna — uczeni nie zdołali dotąd stworzyć wspólnej teorii narkotyków i wyjaśnić, dlaczego właśnie pewne chemiczne substancje działają na określone centra nerwowe i przytępiają ich wrażliwość. Środki narkotyzujące zasadniczo nie posiadają żadnej właściwej cechy, która by tłumaczyła ich działanie.

Ta okoliczność posiada kolosalne

znaczenie, albowiem stworzenie teorii narkozy, wyjaśnienie tych czy innych zjawisk umożliwiłoby lekarzom przede wszystkim powiększenie liczby narkotyków, stosowanych przy operacjach, a następnie, co jest najważniejsze, wybór z pośród nich takich, które są najbardziej bezpieczne dla zdrowia ludzkiego.

Wiadomo bowiem, że niektóre narkotyki poważnie zagrażają życiu człowieka. Nawet najbardziej zdrowy człowiek może odczuć ujemne skutki zastosowania narkozy. Niektórzy mogą nawet przyplacić to życiem. A już wszyscy bez wyjątku znają przykre następstwa narkozy, czy to w postaci silnych wymiotów, czy też stan wielkiego oszołomienia i t.d. i t.d.

I oto już od długiego czasu uczeni usilnie starają się zgłębić tajemnicę narkozy i usiłują wynaleźć taki środek, który zupełnie nie zagrażałby życiu i zdrowiu ludzi i nie powodował przykrych następstw po przebudzeniu i niekiedy strasznego uczucia w chwili rozpoczęcia działania narkozy.

Wieloletnie doświadczenia nie dały dotąd pozytywnego rezultatu. Lecz oto z Francji nadchodzi wieść, która

może spowodować całkowity przewrót w dziedzinie chirurgji, wieść o zastosowaniu narkozy elektrycznej, która różni się zasadniczo od wszystkich, co było dotychczas znane w tej dziedzinie.

Odkrycia dokonał słynny uczonec francuski, prof. Leduc, którego nazwisko od wielu lat spotyka się w fachowej prasie lekarskiej całego świata, jako jednego z najbardziej czynnych pionierów nowej wiedzy lekarskiej. Prof. dr. Leduc stwierdził, na podstawie licznych doświadczeń, że narkoza elektryczna będzie najbardziej odpowiednia. Wiele miesięcy badał on, jak silny prąd należy zastosować w tym wypadku, a przed kilku tygodniami zdecydował się dokonać doświadczenia, biorąc za cel obserwacji swą własną osobę.

Asystenci prof. Leduc’a ułożyli profesora na stole operacyjnym i według jego wskazówek przepuścili przez jego ciało prąd elektryczny określonej mocy. Znieczulenie ogólne nastąpiło natychmiast, oczy się przymknęły i profesor zapadł w mocny sen.

Puls był normalny, jedynie oddech był jakgdyby nieco utrudniony. Wówczas asystenci przystąpili do doświadczenia. Wbijano mu szpilki, przecięto w jednym miejscu rękę i znów zaszyto. Profesor nie reagował na to zupełnie. Po dwudziestu minutach prąd został wyłączony i w tej samej sekundzie prof. Leduc zeskoczył ze stołu i rozpoczął wykład o swych wrażeniach podczas narkozy.

Okazało się, że wrażenia prof. dr. Leduc’a w kolosalnym stopniu różniły się od wrażeń, jakie odczuwa człowiek przy zastosowaniu dotychczas znanych narkotyków. W pierwszym rzędzie, nim chorzy usnie pod działaniem narkozy, trwa to dość długo i są to najstraszniejsze chwile. Człowiek odczuwa, że brak mu tchu, czuje jakiś straszny ciężar na piersiach i t.d. Po przebudzeniu się następują objawy, o których wyżej wspominaliśmy, a w każdym razie przez pewien czas chorego pozostaje w stanie oszołomienia.

Przy narkozie elektrycznej uczucie tych niema zupełnie. Gdy tylko prąd został wyłączony, profesor już nic nie czuł. Gdy prąd został wyłączony, profesor na tyłach oparł się na łóżku i nie miał żadnego wrażenia, że został sztucznie uspijany. Następnie przy zwykłej narkozie nie się zgola nie czuje i jest się w 100 procentach niewrażliwym na ból, ale słyszy się to, co dookoła mówią. Mówić oczywiście nie może, poruszać się nie może. Jest to więc stan nawpółprzytomny, przy całkowitem ośpieniu nerwów i znieczuleniu.

Gdy prof. dr. Leduc ogłosił sensacyjne wyniki swych doświadczeń, w świecie naukowym zawrzało. Poczęto się za sławiać nad tem, czy przypadkowo narkoza elektryczna nie działa w taki sam sposób, jak trucizna kurare, której używają do swych strzał indjanie w południowej Ameryce. Gdy człowiek zostaje zraniony strzałą umoczoną w curare, zostaje sparaliżowany. Curare nie działa ani na mózg ani na serce i człowiek porażony tą trucizną nie traci przytomności. Ale curare paraliżuje mięśnie, paraliż obejmuje stopniowo cały tułów i gdy dochodzi do mięśni, które wprowadzają w ruch płuca — następuje śmierć wskutek uduszenia.

Obawiano się więc, że narkoza elektryczna, nieodpowiednio zastosowana, lub zbyt długo stosowana, może spowodować takie same śmiertelne działanie. Rozpoczęto natychmiast badania, celem stwierdzenia czy podejrzenia te są uzasadnione. Zoperowano pod działaniem narkozy elektrycznej szereg zwierząt, przetrzymano je pod tą narkozą bardzo długo i uzyskano jaknajlepsze rezultaty.

W ten sposób stwierdzić można, że medycyna współczesna wzbogaciła się o jeszcze jeden sposób narkozy, który ma kolosalne znaczenie dla całej ludzkości.

W. T.

Przyjaciel słabych, wróg ucisku.

Z okazji 120-lecia od dnia urodzin Karola Dickensa.

(r) W końcu lutego mija 120 lat od dnia urodzin jednego z najznakomitszych pisarzy angielskich, Karola Dickens’a, który po dzień dzisiejszy czytany jest przez wszystkich ludzi na kuli ziemskiej i którego utwory nie straciły nic ze swej aktualności i swego piękna.

Wychowany do lat dziewięciu w względnym dobrobycie, Dickens odczuł cierpienie życia, gdy ojciec jego, drobny subiekt sklepowy, stracił posadę i utrzymanie. Chłopiec musiał wówczas poświęcić się pracy zarobkowej. Został pakarzem w fabryce pasty do butów.

Ciężkie wrażenia z tego okresu pozostały mu na całe życie. Ale chłopiec miał niezwykle rozwinięty zmysł obserwacyjny. Umiał na wszystko patrzeć otwartym oczyma, umiał wszystko spostrzec i te właśnie spostrzeżenia opisał w swych powieściach.

Gdy sytuacja materialna ojca się poprawiła, Karol porzucił pracę zarobkową i wstąpił do szkoły handlowej. Gdy skończył 15 lat przyjęty został do biura adwokackiego, gdzie zajmował się przepisywaniem na maszynie aktów sądowych.

Ale zajęcie to nie odpowiadało ambicji chłopca. W krótkim czasie poczynił on odwiedzać kolejno redakcje wszystkich pism londyńskich, ofiarując swoje usługi w charakterze reportera. Nie zrażając się niepowodzeniem i odmową pewnego dnia dowiedział się przypadkowo o morderstwie, które dokonane zostało w sąsiednim domu. Pierwszy przybył na miejsce, dowiedział się o szczegółach i zatelefonował do redakcji dziennika „The true sun”, która zaledwie przed trzema dniami odmówiła przyjęcia go do pracy w charakterze reportera.

Sprawozdanie jego zostało przyjęte i wydrukowane, a po tygodniu został on zaangażowany jako stały reporter pisma. Po upływie kilku miesięcy, zaproszono go do biura redakcji z podwójną pensją w dzienniku „Morning Chronicle”.

Wówczas Dickens zabrał się równocześnie do pracy w redakcji „Morning Chronicle” i w tym czasie napisał powieść „Oliver Twist”, która stała się wielką sensacją.

Obwarzanki, świeże, gorące! Obwarzanki! W lecie sprzedaje ródkiwki po pięć groszy pęczek. W zimie też trzeba żyć, choć to jeszcze trudniej. Więc:

— Świeże, gorące! Kup, panisiusi, złociści! Obwarzanki, domowe obwarzanki!

H. Nał.

niez do samodzielnej pracy. Pierwszy jego utwór, który zwrócił na siebie uwagę, został napisany przypadkowo. Były to „Notatki z klubu Piekwicka”. Gdy Dickens pokazał je redaktorowi dziennika, utwór natychmiast został przyjęty i połączono słynnemu wówczas karykaturzyście Seymourowi — ilustrować go.

„Klub Piekwicka” spotkał się z ogólnym aplauzem. Gdy skończył się jego druk w „Morning Chronicle” — wydano go w formie książkowej.

Ten sukces pobudził Dickens’a do dalszej pracy. Jeden za drugim ukazywały się jego utwory, które utrwalają sławę autora: „Oliver Twist”, „Nikolai Nikołaj”, „Dembey i syn”, „Dawd Copfield”.

Dickens nie porzucił jednak pracy dziennikarskiej. Przez szereg lat redagował tygodniki, a później wydał własny magazyn pod nazwą „Household Words”, który następnie przemianowany został na „All the Year Round”.

Gdy Dickens skończył 50 lat, jego działalność literacka zaczęła słabnąć. Przestał wreszcie pisać i stał się lektorem własnych utworów. Podróżował po całej Anglii i Ameryce, witany wszędzie entuzjastycznie i w każdym mieście i miasteczku czytał swoje utwory.

Gdy skończył 62 lata, choroba i zmęczenie zmusiły go do przerwania podróży i odczytów. W roku 1870 zmarł.

W swych licznych powieściach Dickens opisywał wszystkie warstwy społeczeństwa. Kreślił przy tym typy, tak łatwo i barwnie, że imiona licznych jego bohaterów stały się imionami gatunkowymi nie tylko w Anglii ale i na całym świecie. Najbardziej charakterystyczną cechą utworów Dickens’a był wspaniały, zdrowy humor, bijący z każdego niemal wiersza.

Autor nie odnosi się przytem obojętnie do swych opisów. Wszystkie jego utwory prześiakiwają się sympatją dla słabych tego świata i pogardą dla gnębicieli. Piętnuje on niesprawiedliwość społeczną, natomiast z wielkim ciepłem zwraca się do masy, do klasy wydziedziczonych i pokrzywdzonych. Największą sympatią Dickens’a cieszyły się dzieci, występujące niemal w każdym jego dziele.

Na pomniku jego, wystawionym przez przyjaciół, widnieje napis: „Przyjaciel dzieci, przyjaciel ubogich, wróg ucisku i podłości”.

P. P.

Nieprowadzenia mistrza Polski w Łodzi

AZS poznański pokonany przez Triumph i ŁKS

Spodziewano się po AZS-ie poznańskim czegoś więcej, niż pokazał nam podczas sobotniego i niedzielnej porażki. Był to naprawdę skład osłabiony trzema rezerwowymi, jednakowoż nie przesądza to absolutnie kwestii, że od drużyny noszącej zaszczytne miano „mistrza Polski” mamy pełne prawo domagać się gry naprawdę ładniejszej. Tymczasem rozczarowaliśmy się na całej linii. Bo poza nielicznymi ładnymi podciąganiem, poza kilkunastu godnymi podkreślenia trickami technicznymi i efektownymi rzutami ujrzelśmy również niejedną minę — z których najjaśniejszym bodaj, było ciągle popychanie się i nadużywanie siły fizycznej. Uwydatniło się to specjalnie w grze z ŁKS-em, kiedy sędzia miał nawał pracy i szeregiem karnych musiał powściągać zbyt impulsive akademików.

W sobotę przeciwnikiem AZS-u był Triumph. Drużyna łódzka miała tym razem, pomimo braku Neumana, swój doskonały dzień.

Wszystko szło składnie, — podania były wymierzone, kombinacje szybkie, rzuty celne. Ambicja i wytrzymałość dostroiły się do całości i jako rezultat końcowy przyniosły Triumphowi jeden z największych dotychczasowych sukcesów.

Drugiego dnia goście zmierzili się z wicemistrzem Łodzi — ŁKS-em. I tu uwidoczniła się wyraźna przewaga łodzian.

Początkowo zanosilo się na znaczną porażkę gości, jednakże w drugiej połowie nie przebiegając w ośrodkach — rozpaczliwymi wysiłkami pomimo gry w czwórke — zdolali podciągnąć do b. nieznacznej różnicy punktowej.

W siatkówce AZS okazał się drużyną słabą o poziomie lepszej łódzkiej B-klas.

Przebieg spotkań był następujący:
Koszykówka męska:
Triumf — A. Z. S. 22:14 (18:8).
Triumf: Ewald, Hoch, Schoenfelder, Pilc, Liske.

A. Z. S.: Kasprzak, „Paluch“, Śmigaj, Łój, Elwarowski, Zbir.

Triumf w przeciwieństwie do A. Z. S-u czuje się doskonale na znanej sobie sali i szybko strzela kosz po koszu. Poznańscy starają się zrewanżować, lecz jedynie Kasprzak i Paluch są groźni. Dopiero w drugiej połowie AZS rozegrał się. Błyskawicznie podania i coraz częstsze ataki napotykały jednak na zaciekły opór ofiarnej piątki Triumfu, tak że wysokie zwycięstwo zostało utrzymane. Wyróżnił się specjalnie Pilc, który z racji swej niezwyklej wytrzymałości otrzymał od galerii odpowiedni przydomek: „Wańka — wstańka”.

Nieprowadzenie tenisistów polskich w Mentonie

Turniej tenisowy w Mentonie przyniósł reprezentantom Polski Jędrzejewskiej i Tłoczyńskiemu szereg porażek. Mistrzyni Polski p. Jędrzejewska uległa pani Matieu w dwóch setach 3:6, 1:6. Jędrzejewska grała bardzo słabo.

Tłoczyński został wyeliminowany przez Merlina również w dwóch setach 6:0, 6:0. W grze mieszanej para Adamoff — Raderich Menzel pokonała parę polską Jędrzejewska — Tłoczyński 6:2, 7:5. Jedynie w grze podwójnej parów para Tłoczyński — Du Plaix pokonała parę Ardelt — Vodicka 6:1, 6:4.

Hokeiści ŁKS przegrywają w Zgierzu

W dniu wczorajszym bawiła w Zgierzu hokejowa drużyna ŁKS-u, która rozegrała mecz towarzyski z tamtejszym Gimnazjum, przegrywając go w stosunku 0:1.

Łodzianie wystąpili z rezerwami, przyczem stan lodu był okropny. Mecz z TKS-em został w ostatniej chwili z powodu odwilży odwołany.

Ł. K. S. — A. Z. S. 21:17 (9:3).
ŁKS w składzie: Gapiński, Zalasiewicz, Pegza, Krauze, Załęski.

A. Z. S. w tym samym co przeciwko Triumphowi.

Pierwsza połowa upływa pod znakiem przewagi ŁKS-u. Już od początku posypały się dla łodzian kosze przez Załęskiego, Pegzę i Gapińskiego. AZS widząc, się bezsilnym wobec żywiołowych ataków przeciwnika, rozpoczyna grę brutalną, która ujemnie odbija się na plękne meczu.

Druga połowa to ciągle rzuty bozne, ciągle faule i rzuty karne. AZS-owi trzeba przyznać ogromną wytrzymałość psychiczną i ambicję, dzięki czemu potrafił, już pod sam koniec meczu mimo samowolnego opuszczenia boiska

przez „Palucha” strzelić jeszcze dwa kosze i omal nie wyrównał.

Oba mecze siedziował z zimną krewią p. Szwed.

Pozostałe spotkania przyniosły duże niespodzianki. Triumf pokonał w siatkówce żeńskiej HKS 29:27 (15:12). Absolwenci wygrali w siatkówce męskiej z ŁKS-em 30:27 (15:14) (Oleczak został po przerwie usunięty z pola walki, tak że ŁKS grał w 5-ke), następnie ŁKS — wygrał w niedzielę w siatkówce żeńskiej z HKS-em 24:20 (15:10). HKS pokonał w koszykówce żeńskiej Triumf 16:4 (8:4). Triumf pokonał w siatkówce męskiej AZS 30:21 (15:5) i w koszykówce męskiej niewysoko zwyciężył, dobrze zapowiadające się Stow. Młodzieży Polskiej 43:36 (20:28). A.

Nowi mistrzowie Śląska

Przebieg finałowych mistrzostw bokserskich

Nasz śląski korespondent telefonuje: Finały mistrzostw bokserskich Śląska, wyznaczone na sobotę do Królewskiej Huty minęły pod znakiem nikłego zainteresowania.

Publiczność, jakby przeczuła, że zawody będą stały na niskim poziomie i stawiała się w nieznacznej ilości.

Przebieg spotkań mało ciekawy, a na wyróżnienie zasługuje jedynie 199 walka Wiczkorka — który z tej okazji otrzymał ze związku upominek.

Przeciwnik Wiczkorka, Kurek, okazał się dobrze zaawansowanym pięściarzem i Wiczkork musiał się porządnie napracować, by zwyciężyć nieznacznie na punkty. W pozostałych wagach mistrzostwo Śląska zdobyli następujący zawodnicy:

W wadze papierowej: Jarzębek (IKB

Świętochowice) po zwycięstwie nad Handtem (06 Myslowice).

W wadze muszej: Pawlica (Bogucice) po łatwym zwycięstwie nad Gołabem (Slavia).

W wadze piórkowej: Nita (Orzegów), zwyciężając przez techniczne k. o. Landnera (06 Myslowice).

W wadze lekkiej: Białas (Sl. Ruda) po zwycięstwie na punkty nad Zachłotem.

W wadze półśredniej: Zurek (Orzegów) po zwycięstwie nad Gruszką (BKS).

W wadze półciężkiej: Wystrach (Pol. KS) po zwycięstwie w trzeciej rundzie przez techn. k. o. nad Galusem (06 Myslowice).

W wadze ciężkiej tytuł mistrza uzyskał walcowym Woćka z powodu braku przeciwnika.

St. Marusarz mistrzem Polski

Przebieg drugiego dnia mistrzostw narciarskich

Zakopane, 6 marca.
(Kor. własna).

W sobotę w drugim dniu mistrzostw narciarskich Polski odbyły się skoki do biegu złożonego na skoczni Krokiew.

Skoki odbywały się z rozbiegu ograniczonego. Warunki dla skoków były doskonałe. Pierwsze miejsce zajął nasz olimpijczyk Stanisław Marusarz, który uzyskał skoki 46 i pół, 49 i pół i 52. Nota 332.10.

Na drugim miejscu znalazł się Łuszczak — skoki: 45, 45, 44 i pół. Nota 310.3. Dalsze miejsca zajęli Hein Marusarz Jan, Lorek, Breth (HDW), Lankosz, Preibsch, Górski itd.

Ogółem startowało 44 zawodników. Zawodnicy zagraniczni popisali się bardzo słabo, z wyjątkiem Bretha, który zajął szóste miejsce.

Poza skokami o mistrzostwo odbył się szereg skoków poza konkursem, przy-

czem najlepszy skok uzyskał Kolesar (62 mtr.). Najdłuższy skok norwega Klykkena wynosił 53 mtr.

Ostatecznie tytuł mistrza narciarskiego Polski na rok 1932 zdobył Marusarz Stanisław (SNTT) z notą 642.60. Drugie miejsce uzyskał Łuszczak (Wisła) nota 633.5. Dalsze miejsca zajęli: Marusarz Jan Górki, Gawlikowski Breth, Lorek, Sitarz, Słowiński i Preibsch.

W ostatnim dniu zawodów t. j. w niedzielę odbył się konkurs skoków indywidualnych, który potwierdził wspaniałą formę nowego mistrza Polski — Stanisława Marusarza. Zawodnik ten ustanowił poza konkursem rekord skoczni 72 metry, zaś w konkursie zajął pierwsze miejsce notą 343.5 (skoki 60, 61 i 62 m.) przed Łuszczakiem 326.5 (52, 58 i 60). Gasienica 309.5 (53, 58 i 55), Brathem (HDW), Marusarz Janem i Gajduszkim.

Widzew - Turyści 4:0 (1:0)

Inauguracja sezonu futbolowego

W dniu wczorajszym nastąpiło w Łodzi nieoficjalne otwarcie sezonu futbolowego.

Pierwsze spotkanie towarzyskie o charakterze treningowym rozegrały drużyny Widzewa i Turyistów. Mecz zakończył się zwycięstwem Widzewa w stosunku 4:0 (1:0).

Na usprawiedliwienie drużyny Turyistów zasługuje jednakże fakt, że wystąpili oni w zupełnie zdekompletowanym składzie z czterema zaledwie graczami pierwszej drużyny. Widzew, który przeciwstawił fioletowym swój reprezentacyjny garnitur miał dość wyraźną przewagę.

Łupem bramkowym podzielili się: Rothe (2), Augustyniak i Jankowski.

Turyści mieli szereg dogodnych sytuacji dla uzyskania honorowego punktu, lecz zawodnicy czuli się nieswojo na oślizgłym i pokrytym śniegiem terenie. Meczem kierował p. Andrzejak.

Piłka nożna

na boiskach Śląskich

W niedzielę rozegrane zostały na Śląsku następujące mecze piłkarskie:
Siemianowice: 07 — Orzeł (Wetno-wiec) 1:0 (0:0).

W. Hajduki: Haller — Djana 1:0.

Katowice: TS 20 Bogucice — Eisenbahnsportv. (Gliwice) 5:1 (4:0). Naprzd (Lipiny) — Chorzów 4:1 (1:1).

Świętochowice: Śląsk — Slovian 1:4 (1:2).

Nowa Wieś: Wawel — IFC 3:4 (1:1).

Makkabi Łódzka

Zwycięża w Pabianicach

Drużyna gier sportowych łódzkiej Makkabi bawiła w sobotę w Pabianicach, gdzie rozegrała dwa zwycięskie mecze z tamtejszymi zespołami Kruszcendera, mianowicie w koszykówce żeńskiej 4:0 i w koszykówce męskiej 18:14 (oba mecze dla Makkabi).

W koszykówce męskiej Makkabi wystawiła drużynę kombinowaną.

Ladoumegue

zdyskwalifikowany dożywotnie

Francuski Związek Lekkoatletyczny po przeprowadzeniu dokładnego dochodzenia w sprawie zarzutów o naruszenie zasad amatorsstwa skierowanych przeciwko słynnemu rekordziście Ladoumegue, uchwalił na swem ostatnim posiedzeniu zdyskwalifikować tego zawodnika dożywotnie.

Warto zaznaczyć, że Ladoumegue nie stawiał się do związku celem wykania swego alibi. Jednocześnie dowiadujemy się, że pod zarzutami omijania zasad amatorskich znajdują się również dwaj słynni biegacze Nurmi i Lehtinen. W sprawie tych zawodników prowadzone jest dochodzenie przez odpowiednie czynniki.

Echa startu

narciarzy polskich w Lake Placid

W czwartek odbyła się konferencja prasowa w Pol. Zw. Narciarskim, na której przedstawiciele Związku udzielili interesujących wiadomości z pobytu i startów naszych narciarzy w Olimpijskich Igrzyskach Zimowych w Lake Placid.

Rozgłosnym sukcesem polskiego narciarstwa było zdołanie przez Bronka Czechę siódmego miejsca w biegu złożonym. Największe niepowodzenia spotkały nas w biegu na 50 km., gdzie obaj nasi zawodnicy — Motyka i Skupień biegu nie ukończyli. Zresztą w biegu tym ponad 40 proc. startujących zawodników nie doszło do mety z powodu niezwykle ciężkiej trasy.

Prawdziwe triumfy święcili nasi narciarze na zawodach w Greenfield o mistrzostwa Wschodniego Okr. Stanów Zjednoczonych.

W zawodach tych Stanisław Marusarz zajął pierwsze miejsce w kombinacji, trzecie w skokach i drugie w biegu na 18 km. Bronisław Czech był pierwszym w biegu 18 km.

Narciarze nasi zrobili doskonałe wrażenie wśród Polonii amerykańskiej i byli przez nią przyjmowani niezwykle serdecznie.

Makkabi mistrzem

ping-pongowym Krakowa

Decydujący mecz ping-pongowy o mistrzostwo klasy A. Okręg. Krak. pomiędzy ŻKS Makkabi a drużyną Wisły (dawniej Orleń), zakończył się niespodziewanym zwycięstwem Makkabi w stos. 5:2. Zaznaczyć należy, że Makkabi wystąpiła w składzie rezerwowym bez Rozmaryna, Hirschsprunga i Lichtiga. Zaszczytny tytuł mistrza okręgu krakowskiego, zdobywa więc Makkabi po raz drugi.

Piłka nożna

na boiskach krajowych

W dniu wczorajszym odbyły się na terenie całego kraju następujące mecze: W Warszawie: Warszawianka — Legia 1:0 (1:0). Bramkę dla zwycięzcy zdobył Jung. Polonia — Marymont 10:0 (5:0). W Krakowie: Wisła — Zw. Kl. Sp. 7:3 (3:1). Cracovia — Roździeń 8:2 (5:2). Garbarnia — Polscy Kl. Sp. 4:2 (3:1). Na Śląsku: Slovian — Śląsk 4:1, IFC — Wawel 4:3, Bogucice — Kolejowy (Gliwice) 5:1.

Zawody lekkoatletyczne

w hali poznańskiej

W Poznaniu odbyły się w dniu wczorajszym zawody lekkoatletyczne w hali krytej, przyczem wzięli w nich udział zawodnicy obozu olimpijskiego treningowego. Wyniki osiągnięto następujące: kula, Heljasz 14.41 m., Tyczka — Adamk 3.36 m., bieg 800 m. Pawlak — 2 m. 15 sek. 3 klm. Jakubowski 9.51 m. kula pań: 1) Jasińska 11.27 m., 2) Weisówna 10.82 m. 60 m. pań: Breurówna 8,1 sek.

Hokej w kraju

W dniu wczorajszym odbyły się na terenie kraju następujące mecze hokejowe: W Warszawie: Legia — Warszawianka 3:1 i we Lwowie: Pogoń — Lechia 1:1. W pozostałych okręgach z powodu odwilży ważniejsze mecze zostały odwołane.

I-szy Dźwiękowy Kino-Teatr „SPLENDID”

Film ten nie będzie demonstrowany w żadnym innym kinie

Dziś i dni następnych!

Dialogi i piosenki w języku polskim, rosyjskim i niemieckim. Chóry: Dana i Kubańskich koralików.
Reż. H. Szaro, wg. scenariusza: Wacława Sieroszewskiego i Anatola Sztarna. W rolach głównych JADWIGA SMOSARSKA I WITOLD CONTI
Bilety wolnych wejść, passepartouts i kupony ulgowe bezwzględnie nieważne. Początek seansów o godz. 4-ej po poł., w sob. i niedz. o godz. 12-ej
Aparatura Western Electric.

Dziś i dni nast.

Koszttem kolosalnego nakładu udźwiękowione w WERSJI POLSKIEJ „DWA SERCA BIJĄ W WALCA TAKT”

Porywająca upojnymi melodjami, najrozkoszniejsza operetka dźwiękowa wszystkich czasów.
Początek o godz. 3.30 po poł., w sob. i niedz. o g. 12-ej w poł. Passe-partout nieważne.

Dziś i dni następnych

Najnowszy dźwiękowiec „Paramountu” p. t. TAJEMNICA SEKRETARKI W rol. główn.: Claudett Colbert oraz George Metaxa

Nadprogram: Najnowsza oryginalna groteska Fleischera p.t. „Bimbo jako detektyw”, oraz najnowszy tygodnik „Paramountu” w języku polskim.
Ceny miejsc normalne. Początek o godz. 4-ej, w sob. i niedz. o godz. 12-ej w poł.

CASINO

DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH!

NANCY CARROLL
PHILLIPS HOLMES
w filmie
Raj ukradziony

Noc w Raju

przeżyła

ANNY ONDRA

w swym najnowszym superfilmie produkcji 1932 r. Takiej wspaniałej kreacji Anny Ondra dotychczas jeszcze nie stworzyła.
Karol Lamacz

wkrótce na ekranie „Grand-Kina”

NADPROGRAM: Dźwiękowy Tygodnik Paramountu, zawierający m. in. zdjęcia z konkursu piękności w Nicei i wybór Miss Europy oraz polski Dodatek Dźwiękowy. Za kulisami Polskiego Radia. Początek seansów o godz. 4.30 po poł., w soboty i niedziele o godz. 12 w poł.

„OGNISKO”

JOHN BOLES

Bunt na pancerniku wojennym. — Tajniki kasyna gry w Monte Carlo. — Romans królowej z rewoltowanym kapitanem okrętu wojennego. — Bombardowanie kasyna gry w Monte-Carlo. Popłoch i panika w mieście radości i zabaw — oto pełne emocjonującego napięcia momenty z filmu Eryka Pommera

„BOMBY NA MONTE-CARLO”

W Pabjanicach angielskiego, udziela rutynowana nauczycielka, przyjeżdżająca z Łodzi. Łask, zgłoszenia: Pani D-rowska Sienkera, ul. Rocha 5 od 2—3 p.p.

Wychowawczyni inteligentna ze znajomością języka hebrajskiego, poszukiwana do 8-mio letniej dziewczynki. Zgłoszenia między godz. 2 a 4 po poł. Moniuszki Nr. 11, m. 15

Lekcji angielskiego udziela rutynowana nauczycielka Janina Mandelort, Południowa 24 m. 13. tel. 164-02

Sprzedam lub wydzierżawię kompletnie urządzoną fabrykę czekolady. Oferty pod „M. S.”

KASA
ogniotrwała w świetnym stanie okazynie do
SPRZEDANIA
Aleje 1 Maja № 15, m. 12.

Duży Pokój umeblowany
dla pojedynczej osoby lub małżeństwa z utrzymaniem lub bez tania do wynajęcia.
Żeromskiego 18, m. 27.

„Czystość”
Piotrkowska 44. telefon 167-45
przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, fraterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi. Czyszczenie szyb.

Pielegniarka
rutynowana przyjmie dyżury i robi zastrzyki umiejętnie. Ceny przystępne.
Telefon 230-79.

BIURALISTKA-maszynistka poszukuje posady na cały dzień lub godziny. Pierwszy miesiąc bezpłatnie. Oferty POTRZEBNY podręczny krawiecki, ul. sub „Pracowita” do adm. Republiki, 12 Piaseczna 17, przy Rzgowskiej.

Rozmaite
POKÓJ umeblowany, wszelkie wygodny, niekierujące wejście. Piotrkowska 86, m. 10.
POKÓJ umeblowany frontowy, telefon, do wynajęcia zaraz solidnemu panu. Piotrkowska 83. front III piętro, m. 10.
OSTROWSKI Franciszek zagubił zaświadczenie wojskowe, wydane przez P. K. U. II miasto.

Posady
POSZUKUJE się nauczyciela - korepetytora szkoły powszechnej dla przygotowania do 11 kl. gimn. Specjalność matematyka i polski. Łaskawe oferty pod „J. B. 3.”
NIEMKA wychowawczyni z doświadczeniem poszukuje posady do nauczania lub dziecka do 3 lat. Łaskawe oferty sub „L. D.”
OSOBA inteligentna, rutynowana gospośka chętnie zarządzi domem pana. Oferty „Kulturalna”.
ZDOLNA krawcowa z Warszawy poszukuje pracy w domach prywatnych Magistacka 14-8.
RUTYNOWANY buchalter - bilansista poszukuje pracy całodzienną, ewentualnie na godziny. Oferty do Republiki pod „Pierwszorzędne referencje”.
INTELIGENTNA, energiczna, wychowawczyni poszukuje posady. telefon 216-92.
POTRZEBNY podręczny krawiecki, ul. sub „Pracowita” do adm. Republiki, 12 Piaseczna 17, przy Rzgowskiej.

Pulowery artystyczne. ręczne

Otrzymałam nową wiosenną wzory zaprojektowane przez najwybitniejszych artystów wiedeńskich. — Zimowe wzory po cenach niższych.

LILI HIRSZMAN,
Kilińskiego 14, II piętro.

Ani grosza kredytu

bez zasięgnięcia informacji w Biurze

„WYWIAD KREDYTOWY”

Największe w Łodzi Biuro Informacji kredytowych — 1500 własnych korespondentów w kraju i zagranicą
NARUTOWICZA № 30
tel. 129-30.

Wyjątkowa Okazja

przepisywanie na maszynie i powielanie rosyjskich aktów i wszelkich tekstów, załatwia szybko i tanio

BIURO

„IRENIT”

ul. Piotrkowska Nr. 89, tel. 223-38.

Bronisława Trębaczówna

udziela lekcji gry na fortepianie po przystępnej cenie, oraz przyjmuje akompaniament na godziny.
PIOTRKOWSKA 71, front, tel. 119-16

Wasze zdrowie, Szczęście i powodzenie życiowe, Duże ofiary materialne zależne są od jakości towaru. Nie każdy dowolnie zachwala towar, lecz w ciągu dziesiątków lat w całym świecie wypróbowana jakość zasługuje na Wasze zaufanie.
TYLKO „OLLA”

BIURO TŁUMACZEŃ I PRZEPISYWAŃ

Wacławy Górąjówny

Łódź, Andrzeja 9. Tel. 236-40.

TŁUMACZENIA Z JEZYKÓW OBCYCH NA JEZYK POLSKI I Z POLSKIEGO NA JEZYKI OBCE.
Powieści: Cenników, ofert, cyrkularzy, załatwianie korespondencji handlowej

Redakcja i Adm. Piotrkowska 49, Łódź, przyleć Redakcji 6—7 po poł. Tel. Adm. 122-14. Tel. Red. 127-24, 136-43, 136-44, 149-00. Tłocznia: 180-80. Konto P. K. O. „Wyd. Republika” 65-148

Prenumerata „II. Republiki”

od 1. lutego 1931 roku wynosi w Łodzi 4,00 za odnośnienie do domu 40 gr., z przesyłką pocztową w kraju zł. 5,50, zagranicą zł. 10. „Express” i „Republiki” wraz z odnośnieniem 7,00 złotych.

Ogłoszenia:

ZWYCZAJNE, 12 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 10-szpalt) W TEKSCIE: 50 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 4-szpalt) NA STR. LEJ: 2 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 4-szpalt) NEKROLOGI: 40 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 4-szpalt) Zarecz ogłoszenia specjalna dopłata Zamiejscowe o 50 proc. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia specjalne o 50 proc. drożej. Drobne 15 gr. — Najmniejsza zł. 150 poszuk pracy 10 groszy najmniejsza zł. 120 Ogłoszenia adwokatów rzecznikiem 25 zł.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia, lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia